

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

עקב (כ' מנחם אב) (חלק יד — שיחה א)

יוצא-לאור למחזור הראשון מלימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת עקב, יב-חי מנחם-אב, ה'תש"פ (א)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

עקב

כ' מנחם אב *

וצריך להבין: מה הוא הצד השווה דשבירת הלוחות ומיתתן של צדיקים בכללות ענינם, ובמה הדמיון דהפרטים?

ב. והנה אף ששבירת הלוחות היא צרה ו"קשה לפני הקב"ה", מצינו שיש בה גם ענין למעליותא. הוכחה לדבר: כשהיו יוצאים ישראל למלחמה, ה' יוצא עמהם הארון שבו מונחים שברי לוחות³. דלכאורה תמוה: הרי שברי הלוחות מזכירים חטאת של ישראל; ולא חטא סתם אלא חטא העגל שעליו נאמר⁴ "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם" – ש"אין פורענות באה על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל⁵ – ואיך יתכן, שבעת שבני יוצאים למלחמה, שאז זקוקים ביותר ללימוד זכות ולהתעוררות רחמים ע"י

א. בטעם הסמיכות של שבירת הלוחות למיתת אהרן כפרשתנו, אמרו רז"ל, כי "קשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה כשבירת הלוחות".

והנה כשתורת אמת משווה ב' ענינים, ה"ז השוואה אמיתית וכוללת. ז. א. שהשוואת "מיתתן של צדיקים" ל"שבירת הלוחות" הוא לא רק בזה ששניהם קשים לפני הקב"ה, ולא רק בזה שגודל הקושי הוא שווה בשניהם, כי אם שהם דומים זה לזה גם בתוכנם (ואדרבה זהו הסיבה, והדמיון בגודל הקושי שבהם – ה"ז המסובב).

וכיון שהם דומים זל"ז בתוכנם, הרי מובן שגם פרטי הענינים שמצינו בשבירת הלוחות צ"ל דוגמתם במיתת צדיקים.

(* הוא יום ההילולא של הרה"ג והרה"ח וכר המקובל מוהר"ר לוי יצחק ז"ל שניאורסאהן (אביו של – יבלח"ט – כ"ק אדמו"ר שליט"א). נפטר בשנת תש"ד בעיר גלותו במחוז קאזאכסטאן (וראה בסוף השיחה).

(1) ירושלמי יומא פ"א ה"א (קה"ע שם). תנחומא (באבער) אחרי י. הובא בפרש"י פרשתנו (י, ו*). וראה גם תנחומא אחרי ז. ויק"ר ס"פ כ.

(* כ"ה בדפוס שני וברש"י כת"י, ש"קשה מיתתן כו"י הוא חלק מד"ה הקודם (ובנ"י נסעו). וראה גם (לשון רש"י) ברמב"ן כ"ג.

בכמה דפוסים – מתיבות, ונתן הגדגדה וגו' הוא ד"ה חדש. אבל בפשטות צ"ל כ"ל – שהרי אא"ל שרש"י יתיר (גונמה לכס כאלו מת שם) בד"ה שני, שאלתו (שם מת אהרן כו"י) שבד"ה הקודם!

(2) רמב"ם הל' תעניות רפ"ה.

(3) פרש"י בהעלתך י, לג (ועיין פרש"י פרשתנו י, א). תוס' עירובין (סג, ב ד"ה כל זמן) ורבותינו בעה"ת פרשתנו (י, ב) – מספרי עה"פ (ראה במפרשי הספרי שם). והוא כדעת ר"י בן לקיש בירושלמי (שקלים פ"ו ה"א. סוטה פ"ח ה"ג) ובתוספתא סוטה פ"ו ה"ט (כגירסת תוד"ה מפני – סוטה מב, ב).

וראה תוס' עירובין (שם), דברי דוד (להט"ז, פרשתנו י, א) ורא"ם בהעלותך (שם) – שא"י סתירה להמ"ד (ב"ב יד, ב) דלוחות ושברי לוחות מונחים בארון.

(4) תשא לב, לד.

(5) פרש"י שם.

גדולה ויתירה, דוגמת המעלה שבשבירת הלוחות.

[ויש לומר, שבהביטוי „קשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה כשבירת הלוחות" נרמז גם העילוי שבשני ענינים אלו. כי „קשה לפני הקב"ה" מצינו בענין שהוא תכלית הטוב, וכמרוז^ל: „קשה .. כקריעת ים סוף” – אשר קריעת ים סוף הי' אחד הניסים היותר גדולים ונעלים].

וצריך להבין: מהי המעלה במיתתן של צדיקים ובשבירתן של הלוחות – דלכאורה הם ענינים שכל כולם הוא היפך המעלה?

ג. והנה גבי לוחות הראשונים נאמר¹⁰: „והלוחות מעשה אלקים המה, והמכתב מכתב אלקים הוא, חרות על הלוחות”, היינו, שהיו בהם שתי מעלות: א) מעלת הלוחות מצד עצמם – „מעשה אלקים המה”. ב) מעלתם מצד „מכתב אלקים” החרות עליהם.

9) סוטה (ב, א): קשין לזווגן כקיי"ס. וזח"א (רז, ב. וראה פסחים קיח, א ובפרש"י שם): קשין מזונא דבר נש קמי' קב"ה כקרי"ס. וראה אוה"ת דברים (ע' רע"א). ועוד.

10) תשא לב, טז.
11) ראה פדר"א פמ"ו ויל"ש תשא רמז שצב: הלוחות לא נבראו מן הארץ אלא מן השמים. וראה אלשיך תשא לב, טו, לד, ד. וראה תניא פנ"ג: „החקוקות בלוחות שבארון בנס ומעשה אלקים חיים [הוא עלמא דאתכטיא המקנן בעולם הבריאה כו']”. ואף שבביהמ"ק היו לוחות האחרונות – ראה שה"ש תש"ג ע' קכג. ואולי עוד יל"פ בתניא שהכוונה שהעשה"ד בלוחות היו חקוקות בנס (כמרוז"ל מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין – שבת קד, א) ומעשה אלקים חיים (כמש"ג ויכתוב על הלוחות מכתב הראשון – פרשתנו י, ד).

מצות ומע"ט – וע"ד מש"נ כי תצא מחנה על אויבך גו' והי' מחניך קדוש גו' – דוקא אז יקחו עמהם השברי לוחות, דבר המזכיר חטא העגל וכו'?

ומזה מוכח⁶, שדוקא בשברי הלוחות יש ענין של לימוד זכות על בני היוצאים למלחמה; ולא עוד, אלא שהיא זכות גדולה ביותר, שהרי יוצאי מלחמה היו כולם צדיקים^{6*}, שאין בידם אלא מצות ומע"ט (ו, מי שהי' ירא מעבירות שבידו" נצטווה⁷, ילך וישוב לביתו ולא ימס גו"⁸) – וכל זה לא הי' מספיק ואמרו שצ"ל שברי לוחות יוצאים עמהם למלחמה.

וע"פ הנ"ל מובן שעד"ז הוא גם במיתת צדיקים: גם בה יש מעלה

6) תצא כג, י"א. ולהעיר מפרש"י (שופטים כ, ג): שמע ישראל אפילו אין בכם זכות אלא ק"ש בלבד כו' – היינו שמזכירים זכות.
6*) לאחר זמן מצאתי בחי' הרמב"ן ספ"ק דב"ב ד"ה א"ל הקב"ה: שברי לוחות חביבין לפני המקום דאלו היתה שבירתן קשה לפניו לא הי' אומר לשומם בארון שאין קטיגור נעשה סניגור.

6**) בעה"ט ר"פ תצא.
7) להעיר דלפרש"י (שופטים כ, ז), כדאי הוא שימות' מחוייבים לחזור. ובמנ"ח ובתורה תמימה כ' דאפילו את"ל דבהשאר רשות בידו לחזור – הירא ורך הלבב מחוייב לחזור ולא ימס גו'. [ולכאורה ממנו נלמד לכולם – דלא חילק הכתוב]. ובתו"ת הביא ראי' מסוטה (מד, א) „בשני לאוין” – דמחוייב לחזור. ולהעיר אשר הבה"ג והרמב"ן (בלאוין מחודשים שלו ל"ת עשירי) מנו לא ימס את לבב אחיו כלבבו במנין הלאוין (ראה ביאור הר"פ פערלא לטהמ"צ לרס"ג ח"ג פרשה ה' (קיד, ד)).
8) שופטים כ, ח. משנה סוטה מד, סע"א. (הובא בפרש"י עה"פ). תיב"ע שם. וראה גמרא שם (ע"ב, מג, רע"ב).

והנה הלוחות היו לוחות אבן (שאפילו כלי גמור אינו מקבל טומאה¹⁸) ועוד ועיקר אפילו בשר היורד מן השמים טהור הוא¹⁹ ועאכו"כ לוחות שמעשה אלקים המה – אבל הוא ע"ד שאמרו שבגדי קודש מדרס לחטאת²⁰. והמדובר בנדו"ד הוא בירידה במעלה.

והנה נתינת הלוחות הייתה אל משה²¹ וע"מ להניחם בארון, למסרם לציבור. ולכן קודם ש"אשברם" הי' צ"ל "אאחוז" – שיהיו שלו לגמרי²².

בסגנון אחר (בפנימיות הענין):

מכיון שה"מכתב אלקים" הי' "חרות על הלוחות" – באותיות החקיקה, היינו שה"מכתב" לא הי' דבר נוסף עליהם, כמו אותיות הכתיבה בדיו על הקלף, כ"א שה"מכתב אלקים" הי' "מעצמן של הלוחות אשר נחקק מהם ובהם"²³ – הרי מובן כי העילוי שה"מכתב אלקים" פעל בהלוחות הוא באופן שנתעצם בהם בתכלית, היינו שע"ז נעשה מציאותם האמיתית ה"מכתב אלקים" החקוק בהם.

ולכן, כאשר "פרח כתב מעליהן" – אף שנשארה בהם מעלתם מצד היותם "מעשה אלקים", מ"מ – "אין בהם ממש" וראוי לשברם, היות וכבר

ואף שבהלוחות מצד עצמם היתה מעלה נפלאה הנ"ל, בכל זאת אמרו חז"ל¹²: "נסתכל (משה) בהן וראה שפרח כתב מעליהן, אמר האיך אני נותן להם לישראל את הלוחות שאין בהם ממש, אלא אאחוז ואשברם". ולכאורה תמוה:

א) גם לאחר "שפרח כתב מעליהם" עדיין נשארו במעלתם הנפלאה שהם "מעשה אלקים"¹³ – ואיך אמר עליהם משה "שאין בהם ממש"?

ב) "אין בהם ממש" – טעם שלא יתנם לישראל (כ"א לגנוזם וכיו"ב) אבל לא ענין דבזיון "אשברם"?

ג) פשיטא דצ"ל "אאחוז" ומאי קמ"ל (בפי' זה שאינו מזכיר שלקחם מהזקנים וכו')?

ד. והביאור בזה בהקדם דוגמא לדבר:

גולמי חומר הכי יקר אינם חשובים עד כדי לקבל טומאה – כ"א צ"ל נע"שית כלי והכלי צ"ל גמורה בכל השלמות שעלה ברצון¹⁴. לאחר גמר מלאכת הכלי ונטמאה ואח"כ נחסר בשלמותו¹⁵ הכלי, אף שכמובן מהנ"ל הי' ירידה גדולה ממעלתה, בכ"ז בטור מאתה עומדת. ושבירתה (מתפקידה העיקרי – דמסקה במוציא משקה¹⁶ וכו') זוהי תקנתה (ביטול בטומאה)¹⁷.

18) שבת נח, א. רמב"ם הל' כלים פ"א ה"ו.

19) סנה' נט, ב.

20) חגיגה יח, ב.

21) תשא לא, יח. וראה מדחז"ל עה"פ ד"ו ויתן" – מתנה.

22) להעיר מדחז"ל בתנחומא: ואתפוש גוי (פרשתנו ט, יז) דשני טפחים אחז הקב"ה כו' וגברו ידיו של משה ואחז כו'.

23) לקו"ת ר"פ בחקו"ת.

12) אדר"נ פ"ב. וראה רבינו בחיי תשא לב, טז.

13) ראה מושב זקנים תשא (לב, יט). ולהעיר

מצפע"ט עה"ת (שם, טו).

14) חולין כה, א. רמב"ם רפ"ח מהל' כלים.

ושם רפ"ה.

15) הדוגמא בנדו"ד – שפרח ה"רוח קדוש"

שבהכתב (לקמן בפנים).

16) שם רפ"ט.

17) כלים פ"ג ואילך. רמב"ם שם פ"ו.

בו היא דוגמת ה"מכתב אלקים" שהי' חרות על הלוחות. ובנשמה עצמה – כמה בחי' הן זו לפנים מזו, ובכללות נשמה ונשמה לנשמתא²⁸ – ע"ד הנ"ל²⁹ ב"מכתב אלקים".

וכמו שהלוחות, עם היות שלכ-אורה הם ענין לעצמם גם מבלעדי המכתב אלקים שהי' חרות עליהם, שהרי מציאותם של הלוחות היתה קיימת קודם שנחרת בהם עשה"ד – ובכ"ז הנה לאחרי שנחרתו בהם עשה"ד נתעלו בעילוי עצמי עד שכל מציאותם הוא ה"מכתב אלקים", ובאופן שכאשר "פרח" הכתב הרי הם דבר "שאינ בו ממש" ובאו לשבירת והפסד מציאותם, כנ"ל;

כן הוא גם בנוגע לגוף הישראלי, דאף ש"אינ התהוות שרש הגוף ועצמותו מנשמתו אלא מטיפות אביו ואמר"³⁰; ועוד, התהוותו של הגוף קדמה להזמן שניתנה בו נשמתו – מ"מ, לאחרי שהנשמה נתלבשה בהגוף, שלימות התלבשות זו היא – שאין הנשמה דבר נוסף על עצמותו, אלא שהנשמה נעשית מהותו דהגוף. וכנאמר³¹, "שחיי הצדיק אינם חיים בשריים כ"א חיים רוחניים שהם אמונה ויראה ואהבה".

ולשון הוא הגוף". וראה בארוכה תורת שלום ע' 120 ואילך.

(28) זח"ג קנב, א.

(29) להעיר אשר הנשמה ה' שמות נקראו לה (מתאים להבחי' שבה) – ב"ר ספ"ד. וראה רמב"ם הל' יסודות פ"ד, ה"ח – וגם ב"המכתב" היו טנת"א והרוח קדוש ששברם.

(30) שער היחוד והאמונה פ"ו.

(31) אגה"ק ביאור דאגרת זך.

נחקק ונתעצם בהם שאמיתיות מציאותם הוא ה"מכתב אלקים" והוא "פרח מעליהן".

[יתרה מזו: "פרח כתב מעליהן" (בפשטות) אין לפרש שפרח מהם גוף הכתב (האותיות עצמן) – דא"כ מהו הל' "לוחות שאין בהם ממש" – ה"ז "לוחות שאין בהם כלום". ועוד מכיון שהכתב הי' "מעצמן של הלוחות", הרי כל זמן שהלוחות היו שלימות (טרם שבירתן) הרי הי' שלם גם הכתב החזקוק בהם²⁴ – אלא הכוונה שפרח ה"רוח קדוש" שהי' "בקרב כל אות ואות"²⁵.

ומזה מובן, שאמיתית המציאות של הלוחות היתה (לא רק גוף הכתב, אלא ובעיקר) הנשמה וה"רוח" שבהכתב. שלכן, כאשר פרח הרוח, הנשמה של הכתב (אף שנשארו האותיות בציורם) – "אינ בהם ממש"].

ה. והנה דוגמת שתי המעלות דקדושה שהיו בלוחות הראשונים – א) ה"מעשה אלקים" של הלוחות עצמם, ב) ה"מכתב אלקים" שהי' חרות עליהם – יש דוגמתן גם באיש הישראלי²⁶, שהוא מורכב מגוף ונשמה: גופו של איש הישראלי הוא בדוגמת הלוחות עצמם שהיו "מעשה אלקים", וכמוהם גם גוף הישראלי יש בו קדושה נפלאה²⁷; והנשמה שניתנה

(24) אבל ראה חדא"ג מהרש"א פסחים פז,

ב.

(25) אלשיך שם לד, א. שם, ד (קרוב לטופו).

(26) ראה רבינו בחיי שם הערה 12. אלשיך

פרשתנו י, א. ועוד.

(27) ראה תניא פמ"ט: "ובנו בחרת מכל עם

ארץ ישראל האמורה בתורה – שזהו כולל זה שציווה משה רבנו מפי הגבורה לכופ את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו ב"נ כו' שיקבל אותן כו' מפני שציווה בהן הקב"ה בתורה כו' – כל העולם נעשה דירה לו ית'.

זוהי ההוראה לכא"א בעבודתו: אין לו לאדם להסתפק במה שעשה בעבודת ה' עד עתה. ואפילו אם כבר הגיע למדריגת צדיק, מצוה וחובה היא לעלות למדריגה נעלית יותר.

ז. והנה הוראה זו שייכת גם לפשטות הענין ד"מיתתן של צדיקים":

ארז"ל³⁶, "צדיקים³⁷ אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב שנא'³⁸ ילכו מחיל אל חיל וגו'". היינו, שעומדים בעלי תמידית בעבודתם לקונם.

ואף שבכל ימות השנה, אין להם מנוחה, הרי ביום היארצייט, יש אז עלי' יתרה. והטעם י"ל:

מבואר בכ"מ³⁹ דבכדי לעלות למדריגה עליונה יותר, שהיא בא"ע למדריגתו הקודמת, ה"ז ע"י הקדמת ביטול ממדריגתו הקודמת. ובלשון אדה"ז⁴⁰, "שבע יפול צדיק .. ובין

וזהו הדמיון שבין "מיתתן של צדיקים" לשבירת הלוחות – כי שניהם נשתנו מכפי שהיו בתחילה וה"רוח-ניות" (הנשמה, ה"מכתב אלקים") נעשה כל מציאותם.

ו. ע"פ כל הנ"ל יובן גם גודל העילוי שב"שברי לוחות", ושייכותו למלחמה – וכנ"ל (ס"ב) שכשהיו יוצאים למלחמה הי' יוצא עמם הארון שבו היו מונחים שברי לוחות:

תוכנה של מלחמת בני' הוא: אף שהיו דור דעה במדבר – לעבור את הירדן³² ולכבוש נחלת גוים³³ ארץ כנען, לעשותה ארץ ישראל, ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה, וכל כמה שלא נכבשה כל הארץ כולה – ה"ז מלחמת מצוה³⁴ לכבוש נחלת גוים ולעשותה דירה לו ית'.

וההתעוררות (והכח) לזה באים מהשברי לוחות: כמו שהלוחות, שגם מצד עצמם היתה בהם המעלה ד"מעשה אלקים", עלו למעלה גדולה יותר, המעלה ד"מכתב אלקים", ועד כדי כך – שכאשר "פרחה" מהם מעלה זו, לא הי' בהם "ממש",

ה"ז מעורר את היוצאים למלחמה, שלא דיים כלל בהמעלות וכו' שישנן בהם ע"ע שהם צדיקים וכו' כנ"ל כ"א מלחמת מצוה וחובה היא לאזור את כל הכחות לכבוש, ובל' הרמב"ם³⁵, "כל

(36) ברכות בסופה. ובלקוטי הש"ס להארי" ז"ל (שם) דאפילו מרע"ה בכל יום ויום עולה ומשיג יותר.

(37) כן הובא בשל"ה בהקדמה (יז, א). תו"א מט, סע"א, צת, ב. ובכ"מ. ולהעיר מתרגום עה"פ (תהלים פד, ח).

(38) תהלים שם.

(39) תו"א צו, א. ד"ה זה היום (ואילך) תרס"ו. ועוד. מאמרי והאישי משתאה לה מחריש.

(40) חנוך קטן בסופו.

(32) שנוטל מזה ונותן לזה, ק"נ (לקו"ת שלח

מו, א).

(33) ראה פרש"י עה"ת בתחלתו.

(34) ראה רמב"ם הל' מלכים פ"ה ה"א וה"ו.

(35) שם ה"ו, וספ"ח.

מבואר בס' החנוך⁴⁶ אשר צער גלות
„שקול כמעט כצער מיתה, שנפרד
האדם מאוהביו ומארץ מולדתו ושוכן
כל ימיו עם זרים“.

וענין נוסף בצער גלות שאין בצער
מיתה, שצער גלות הוא צער „מיתה“
שנמשך זמן רב. ולכן קיום התומ"צ
בגלות למרות הצער הקשור בזה, ה"ז
מעלה יתירה ונפלאה [ע"ד משארז"ל⁴⁷
„אילמלי נגדוהו לחנני מישאל ועזרי'
וכו" – אף שמסרו עצמם למיתה
בכבשן האש⁴⁸].

ומזה מובן גם בנוגע להעלי'
שלאחרי זה, דכיון ש„לפום צערא
אגרא“⁴⁹, הרי העלי' שלאחרי „צערא“
וירידה כזו, היא דרגת עלי' גדולה
בהעלי' ד„מיתתן של צדיקים“.

ועד"ז גם בנוגע לסיוע ונתינת כח
(כנ"ל ס"ז) לכל השייכים אליו וע"ד
מרז"ל⁵⁰ דבתר רישא גופא אזיל אף
שהם נמצאים במקומות שונים [ובפרט
ע"י לימוד תורתו, שאז הרי זה „יחוד
נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו
נמצא כלל בגשמיות⁵¹].

ועד"ז בכללות העבודה: ע"י עבודת
העלי' „מחיל אל חיל“ בזמן הגלות
– דנשמה בגוף ודגלות זה בתוך
גלות שע"י חטא עה"ד (שדנו בגירו'
שין⁵²) ולאח"ז – בתוך גלות ד„גלינו

מדריגה למדריגה טרם שיגיע
למדריגה עליונה ממנה הוא בכחי'
נפילה ממדריגה הראשונה; ועד"ז
ב„מיתתן של צדיקים“⁴¹, שה„מיתה“ –
ביטול מציאותם הקודמת, היא
ההקדמה וההכנה לעלייתם מעוה"ז
לג"ע – עלי' שלא בערך⁴².

ולכן בכל שנה ושנה ביום
היאָרצייט, כאשר מתעורר הענין כמו
שהי' בפעם הראשונה, יש עלי' נוספת
יתרה⁴³ – עלי' שלא בערך עליות
הקודמות.

ומזה שאחז"ל ש„צדיקים אין להם
מנוחה“ (גם) בעוה"ב (ג"ע⁴⁴), דלכאורה
ה"ז הלכתא לג"ע – מוכח שגם זה
שיש עליות לצדיקים בג"ע, נוגע
בעבודה עתה; והיינו, כי ע"י עליית
הצדיק „מחיל אל חיל“, הרי זה סיוע
ונתינת כח לכל השייכים אליו, לומדים
תורתו וכו', בעבודתם הם לעלות
„מחיל אל חיל“⁴⁵;

ובפרט ביום היאָרצייט, שאז
ההליכה והעלי' ביתר שאת ויתר עז.

ח. עפ"ז מובן שמעלה יתרה ונפלאה
בנוגע להסתלקות הקשורה בגלות
(כאמרו"ר – בעל ההילולא – שנסתלק
בגלות). והביאור:

(41) ד„כל מאן דנחית מדרגא קדמאה דהוה
בי' קרי בי' מיתתה“ (זח"ג קלה, ב).

(42) ראה תניא פל"ז (מת, א"ב).

(43) שזהו הטעם לאמירת קדיש (ביום זה) –
מפני עליית הנשמה (אריז"ל הובא בלחם הפנים
ובשוריו ברכה לשו"ע יו"ד ס"ט שעי').

(44) ראה תו"א צח, ב וד"ה זה היום שם
(ובכ"מ), שמפרש „עוה"ב" במרז"ל זה על ג"ע.

וראה לקמן ע' 182.

(45) ראה אגה"ק ס"ו זך וביאורו.

(46) מצוה תי.

(47) כתובות לג, רע"ב.

(48) דניאל ג, יב ואילך. סנה' צב, ב.

(49) אבות פ"ה מכ"ג (מכ"א לגירסת אדה"ז
בסידורו).

(50) עירובין מא, א.

(51) תניא פ"ה.

(52) בר' פ"ט, ט. פתיחתא דאיכ"ר ד עה"פ

מארצנו⁵³ ובגלות זה עצמו בגלות משכונה⁵⁴ לשכונה ובגלות זה עצמו – בפרט בעבודת ימות החול⁵⁵

ה"ז הכנה להעבודה והדרגא דלמעלה מעליות³⁹ – עבודת יום השבת (ומנוחה), שנה השביעית שבת להוי', אלף השביעי „יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים⁵⁶.”

(משיחת כ' מנ"א תשל"ב)

והמה כאדם. וראה רשימות הצ"צ לאיכה עה"פ הנ"ל (ע' יד).

(53) ראה אגה"ק סכ"ה (קמ, רע"א).

(54) מכות יב, ב.

(55) ראה לקו"ת בלק עב, א. עב, ג.

(56) סוף תמיד.

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2020

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com